

ENERGA-OPERATOR SPÓŁKA AKCYJNA

Energa
operator

**Sprawozdanie z realizacji
Programu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania
użytkowników systemu dystrybucyjnego
za rok 2022**

Inspektor ds. zgodności

Waldemar Lonczak

Gdańsk, luty 2023 r.

**Signed by /
Podpisano przez:**

**Waldemar
Wiesław Lonczak**

**Date / Data:
2023-02-27 14:18**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. PODSTAWY PRAWNE PRZYGOTOWANIA I WDRÓŻENIA PROGRAMU ZGODNOŚCI	4
3. WDRÓŻENIE I REALIZACJA PROGRAMU ZGODNOŚCI	5
4. MONITORING PRZESTRZEGANIA PROGRAMU ZGODNOŚCI	9

1. WSTĘP

W związku z realizacją obowiązku wynikającego z art. 9d ust.5a ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 1385, z późniejszymi zmianami) zwanej dalej Ustawą, Inspektor ds. zgodności wyznaczony do pełnienia tej funkcji Uchwałą Zarządu ENERGA-OPERATOR SA Nr 859/X z dnia 03.12.2020 r., przedkłada sprawozdanie z realizacji „Programu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu dystrybucyjnego w ENERGA-OPERATOR SA” (zwanego dalej „Programem Zgodności”).

Program Zgodności ENERGA-OPERATOR SA został zatwierdzony decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (zwanego dalej „Prezesem URE”) nr DPK-7124-5294/2011/MiKo z dnia 26 stycznia 2011 r. wraz ze zmianą zawartą w decyzji nr DRR-7124-35(2)/2014/MKo1 z dnia 07 kwietnia 2014 r. oraz w decyzji nr DRR.WRD.748.4.7.2019.APo z dnia 09 czerwca 2020 r. Zmieniony Program Zgodności obowiązuje od dnia 11 grudnia 2020 r. i został przyjęty do stosowania w Spółce na podstawie Zarządzenia Prezesa Zarządu ENERGA-OPERATOR SA Nr 7/2020 z dnia 08 grudnia 2020 r.

Sprawozdanie przedstawia działania, jakie podjęto w ENERGA-OPERATOR SA w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w związku z realizacją Programu Zgodności.

Niniejsze sprawozdanie przedstawiane jest Prezesowi URE w celu jego opublikowania w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki, zgodnie z art. 9d ust. 6 Ustawy.

2. PODSTAWY PRAWNE PRZYGOTOWANIA I WDROŻENIA PROGRAMU ZGODNOŚCI

Podstawą prawną opracowania i wdrożenia Programu Zgodności stanowią zapisy art. 9d ust. 4 Ustawy zgodnie z którymi, operatorzy systemów dystrybucyjnych (OSD) odpowiedzialni są za opracowanie i realizację programów określających przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, w tym szczegółowe obowiązki pracowników wynikające z tych programów.

Celem funkcjonowania Programu Zgodności jest zagwarantowanie funkcjonowania ENERGA-OPERATOR SA jako OSD, w sposób zapewniający równy, niedyskryminacyjny dostęp do sieci dystrybucyjnej Spółki dla wszystkich użytkowników systemu dystrybucyjnego. Realizacja Programu Zgodności zapewnia eliminację takich działań operatora i jego pracowników, które mogą być uznane za dyskryminacyjne lub prowadzące do uprzywilejowania jakiegokolwiek użytkownika systemu.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły istotne zmiany przepisów, ani zmiany organizacyjne, które skutkowałyby lub miały istotny wpływ na realizację Programu Zgodności.

3. WDRÓŻENIE I REALIZACJA PROGRAMU ZGODNOŚCI

Opis działań podjętych przez Spółkę w ramach realizacji Programu Zgodności w roku 2022 sporządzono w oparciu o informacje uzyskane z poszczególnych komórek organizacyjnych Centrali oraz Oddziałów Spółki dotyczących przestrzegania i realizacji Programu Zgodności, a także na podstawie bieżącego monitorowania przez Inspektora ds. zgodności działalności Spółki pod kątem przestrzegania Programu Zgodności.

1. W roku 2022 na bieżąco były analizowane przez Spółkę i Inspektora ds. zgodności kolejne aktualizacje dokumentu regulującego zasady współpracy spółek w Grupie ENERGA – „Umowy o współpracy w Grupie ENERGA”, do wymagań wynikających z Programu Zgodności. Zmiany w/w umowy wynikają m. in. z dostosowania Grupy ENERGA do regulacji obowiązujących w Grupie PKN ORLEN.

Regulacje te, stanowiące kolejne Załączniki do w/w umowy, na bieżąco są analizowane przez Spółkę i podlegają weryfikacji zgodności tych regulacji z zasadami unbundlingu, w szczególności w zakresie kryteriów niezależności OSD i jego procedurami wewnętrznymi.

Analizie podlegały m.in. następujące dokumenty:

- Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Grupie Energa
- Zasady komunikacji w Grupie Energa
- Polityka dobroczynności Grupy Energa
- Polityka bezpieczeństwa fizycznego w Grupie Energa
- Zasady uczestnictwa spółek Grupy Energa w Programie Nowa Praca
- Strategia na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa
- Polityka klimatyczna Grupy Energa do 2030 r.
- Polityka - zasady i warunki pracy osób niepełnosprawnych w Grupie Energa
- Polityka bezpieczeństwa danych osobowych w Grupie Energa
- Polityka well-beingowa w Grupie Energa
- Polityka różnorodności w Grupie Energa
- Zasady wyboru i funkcjonowania Rzeczników ds. Etyki w Grupie Energa
- Kodeks ESG Grupy Energa
- Zasady stosowania Standardu organizacyjnego Grupy Kapitałowej ORLEN w zakresie członkostwa Spółek GK ORLEN w organizacjach zewnętrznych
- Zasady nadzoru i koordynacji procesu obsługi klienta w Grupie Energa
- Standard Organizacyjny w zakresie Gospodarowania nieruchomościami spółek Grupy Kapitałowej Orlen
- Zasady Bezpieczeństwa Informacji w Grupie Energa
- Zasady prowadzenia polityki zakupowej w Grupie Energa
- Polityka Rachunkowości Spółek Grupy Energa
- Zasady wdrożenia i realizacji Modelu kompetencji GKO w spółkach Grupy Energa
- Polityka cen transferowych – znaki towarowe
- Polityka BHP Grupy Energa

- Zasady stosowania w Grupie Energa „Standardu organizacyjnego w zakresie wnioskowania o dodatkowe etaty z puli Zarządu PKN ORLEN S.A.”
- Zasady Komunikacji Marketingowej w Grupie Energa
- Zasady nadzoru właścicielskiego Grupy Energa

W 2022 roku Spółka zaktualizowała też własną regulację „Zasady użytkowania pojazdów służbowych i prywatnych w ENERGA-OPERATOR SA” na podstawie dokumentu „Polityka transportowa Grupy Energa”, który bazował na „Polityce transportowej Grupy PKN ORLEN”.

2. W roku 2022 w ENERGA-OPERATOR SA przeprowadzono szkolenia z Programu Zgodności tylko dla nowo zatrudnionych pracowników w formie e-learningowej dostępnej na platformie „e-szkolenia ENERGA OPERATOR” dla pracowników posiadających dostęp do komputera. Dla pracowników nie posiadających dostępu do komputera był przygotowany materiał - wydrukowany w formie papierowej Program Zgodności. Szkolenie jest przeprowadzane w pierwszych dniach pracy osoby zatrudnianej. Każdy nowy pracownik ma 30 dni od momentu zatrudnienia na zapoznanie się z zapisami Programu Zgodności oraz złożenie oświadczenie o zapoznaniu się z nim, które jest przekazywane do dokumentacji pracowniczej. Łącznie szkoleniami objęto 223 nowych pracowników.

Wykorzystanie platformy e-learningowej do realizacji szkoleń z zakresu Programu Zgodności jest podstawowym narzędziem, które umożliwia przeszkolenie wszystkich nowozatrudnionych pracowników według jednolitego modelu. Takie rozwiązanie zapewnia każdemu pracownikowi dostęp do takiej samej formy szkolenia, niezależnie od miejsca pracy, co ma duże znaczenie przy rozproszeniu terytorialnym pracowników. Ponadto osoba szkolona zobowiązana jest do zaliczenia końcowego testu, którego pozytywny wynik umożliwi wydruk Certyfikatu oraz pobranie i podpisanie oświadczenia o zapoznaniu się z Programem Zgodności.

Szkolenia obejmują m.in. przedstawienie celu i zakresu Programu, obowiązków OSD, obowiązków pracowników, sankcji za ich naruszenie, zasad wdrażania i monitorowania.

W roku 2022 wszyscy nowozatrudnieni pracownicy zapoznali się z Programem Zgodności i złożyli stosowne oświadczenia o jego zapoznaniu się.

Platforma umożliwia też każdemu pracownikowi, który ma dostęp do niej, w każdej chwili do pogłębienia/ugruntowania wiedzy lub jej odświeżenia w przystępny sposób.

3. Inspektor ds. zgodności w roku 2022 uczestniczył w opiniowaniu kart celów Członków Zarządu ENERGA-OPERATOR SA oraz innych menadżerów Spółki, w zakresie ich zgodności z zapisami Programu Zgodności. W celach tych nie mogły być wskazane cele solidarnościowe Grupy Kapitałowej PKN Orlen lub ENERGA, lecz tylko cele dotyczące OSD.

W wyniku tych działań uniemożliwiono wprowadzenie celów solidarnościowych Grupy.

4. Ochrona informacji sensytywnych jest realizowana w ENERGA-OPERATOR SA poprzez stosowanie zapisów Księgi Systemów Bezpieczeństwa (wydanie 9) dotyczące Tajemnicy Przedsiębiorstwa, Ochrony Informacji Niejawnych oraz Polityki Bezpieczeństwa Danych Osobowych. Zgoda na dostęp do informacji sensytywnych udokumentowana jest na piśmie, jako zobowiązanie do zachowania Tajemnicy Przedsiębiorstwa i wydawana na polecenie bezpośredniego przełożonego. Podpisane przez pracowników zobowiązania przekazywane są do Biura Bezpieczeństwa. Biuro Bezpieczeństwa prowadzi wykaz podpisanych przez pracowników zobowiązań do zachowania Tajemnicy Przedsiębiorstwa.

Dostęp do informacji sensytywnych był ograniczony poprzez dostęp do systemów informatycznych dla osób, którym dane takie są niezbędne na stanowisku pracy, ze względu na rodzaj wykonywanych czynności i zakres obowiązków służbowych.

Regulacje wewnętrzne dotyczące bezpieczeństwa informacji zostały opisane Klasyfikacji Informacji oraz Polityce Bezpieczeństwa Teleinformatycznego. W Spółce obowiązuje wydany Zarządzeniem nr 2/2017 (tekst jednolity, stan na dzień 25 stycznia 2022 roku) „Wykaz Informacji ENERGA-OPERATOR SA”, w którym obok informacji sklasyfikowanych jako JAWNE, DUS i TP wyróżnione zostały także „informacje sensytywne”. Powyższe regulacje stanowią podstawę systemu bezpieczeństwa informacji w Spółce. Dodatkowo Biuro Bezpieczeństwa (działające w ramach Departamentu Kontroli i Bezpieczeństwa) jako komórka odpowiedzialna za kreowanie polityki w tym zakresie, wydaje również opinie dotyczące zasad przetwarzania, sposobu i zasad udostępniania, formy przekazywania informacji i zakresu monitorowania.

Przetwarzanie informacji podlega monitorowaniu, a w przypadku wykrycia nieścisłości w tej sferze przeprowadzana jest analiza poszczególnych przypadków i klasyfikacja zdarzeń i incydentów bezpieczeństwa. Obszar ten regulowany jest Procedurą monitorowania i zarządzania incydentami bezpieczeństwa.

Jednym z elementów ochrony informacji sensytywnych jest system bezpieczeństwa infrastruktury szaf AMI/SG, którego istotnym elementem jest Infrastruktura Klucza Publicznego (PKI), za którą odpowiada Biuro Bezpieczeństwa. PKI jest podstawowym systemem zapewniającym autentyczność i możliwość uwierzytelnienia stron w procesie wymiany danych, w tym wyżej wspomnianych.

Dodatkowo informuję również, iż w zakresie stosowanych środków ochrony informacji sensytywnych, okresowo (zgodnie z planem audytów uprawnień co 6 miesięcy) weryfikowane są przez Biuro Bezpieczeństwa uprawnienia dostępu do systemów informatycznych w Spółce, w tym do systemów przetwarzających dane sensytywne.

5. Program Zgodności oraz informacje dotyczące jego stosowania, w tym adres e-mail, na który można przesłać pytania związane z Programem Zgodności, są publikowane na stronie internetowej

ENERGA-OPERATOR SA www.energa-operator.pl w zakładce o nazwie „Program Zgodności”. Każdy użytkownik systemu, w tym pracownik spółki ma możliwość przesłania pytań czy wniosków związanych z Programem Zgodności poprzez wskazany na stronie internetowej adres e-mail.

W roku 2022 Inspektor ds. zgodności nie otrzymał żadnych pytań dot. Programu Zgodności kierowanych na adres poczty elektronicznej, wskazany na stronie internetowej Spółki.

Dodatkowo pracownicy Spółki posiadający dostęp do komputera mają możliwość dostępu do Programu Zgodności, który jest publikowany na stronie intranetowej Spółki - <https://intranet.energa-operator.pl>, w dedykowanej zakładce. W zakładce tej podane są również dane kontaktowe (adres e-mail oraz nr telefonu) Inspektora ds. zgodności, z którym pracownicy mogą nawiązać kontakt i zadać pytania.

6. Na stronie internetowej www.energa-operator.pl zostały umieszczone informacje dla użytkowników systemu i potencjalnych użytkowników systemu dotyczące m.in.:
- 1) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej,
  - 2) przyłączania do sieci dystrybucyjnej,
  - 3) świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej oraz wzorców umów o świadczenie usług dystrybucji,
  - 4) zmiany sprzedawcy,
  - 5) wykazu sprzedawców energii elektrycznej, którzy zawarli z ENERGA-OPERATOR SA Generalne Umowy Dystrybucji dla usługi kompleksowej,
  - 6) wykazu sprzedawców energii elektrycznej, którzy zawarli z ENERGA-OPERATOR SA Generalne Umowy Dystrybucji, umożliwiające tym sprzedawcom sprzedaż energii,
  - 7) wykazu sprzedawców rezerwowych,
  - 8) sprzedawcy zobowiązanego,
  - 9) sprzedawcy z urzędu,
  - 10) zakłóceń i awarii,
  - 11) wykazu podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
  - 12) standardów technicznych urządzeń energetycznych stosowanych na terenie działania ENERGA-OPERATOR SA.
7. W roku 2022 Inspektor ds. zgodności nie występował do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o ocenę czy interpretację postanowień Programu Zgodności.

4. MONITORING PRZESTRZEGANIA PROGRAMU ZGODNOŚCI

1. Za monitorowanie przestrzegania postanowień Programu Zgodności w ENERGA-OPERATOR SA odpowiada Inspektor ds. zgodności.
2. W roku 2022 Inspektor ds. zgodności na bieżąco opiniował co do zgodności z zapisami Programu:
  - 1) projekty dokumentów, umów w obszarach, w których zapewnia się niedyskryminację i równe traktowanie,
  - 2) projekty aktualizacji lub dodania nowych Załączników Umowy o współpracy w Grupie Energa,
  - 3) projekt jednolitej instrukcji zakupowej Grupy Energa (wydanie II),
  - 4) projekt „Polityki transportowej Grupy Energa” ,
  - 5) dostosowanie systemu informatycznego „CONNECT Platforma Zakupowa” do wymagań unbundlingu,
  - 6) możliwości wdrożenia systemu informatycznego „Clarity PPM” w Spółce, który miał służyć do zarządzania projektami; W roku 2022 spółce powołano projekt „Wdrożenie systemu Clarity PPM w ENERGA-OPERATOR SA”, który miał na celu usprawnienie procesu zarządzania projektami w Spółce, poprzez wdrożenie systemu wspierającego proces zarządzania projektami - Clarity Project Portfolio Management (PPM). Właścicielem tego systemu jest PKN ORLEN S.A. W wyniku analizy system ten nie został wdrożony z uwagi na ryzyko naruszenia niezależności OSD i Programu Zgodności,
  - 7) materiały, które miały być dystrybuowane przez Biuro Komunikacji i Promocji do pracowników Spółki, jak również w komunikacji zewnętrznej,
  - 8) dokumenty i materiały dotyczące obszaru ICT.
3. Inspektor ds. zgodności udzielał informacji i wyjaśnień co do interpretacji zapisów Programu Zgodności, które wpływały w formie elektronicznej od pracowników Spółki.
4. Inspektor ds. zgodności dokonywał przeglądu stosowanych wzorów dokumentów i zawartości strony internetowej.
5. W wyniku prowadzonego monitoringu:
  - 1) zidentyfikowano jeden przypadek naruszenia Programu Zgodności przez pracownika Spółki:

W związku z prowadzeniem przez Departament Kontroli i Bezpieczeństwa postępowań wyjaśniających, w zakresie składanych przez pracowników oświadczeń wynikających z pkt 1.7.8. Programu Zgodności, stwierdzono jeden przypadek naruszenia Programu Zgodności, w wyniku którego z pracownikiem Spółki w roku 2022 rozwiązano umowę o pracę w trybie porozumienia stron. Sprawa dotyczyła pracownika Spółki, który równolegle był zatrudniony w spółce ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o., która posiada koncesję na obrót energią elektryczną i jest w związku z

powyższym Przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się obrotem energią elektryczną. Na podstawie pkt I.7.8. Programu Zgodności (...) *pracownik OSD posiadający dostęp do informacji sensytywnych nie może być równocześnie zatrudniony w jakiegokolwiek formie w (...) Przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym (...) obrotem energią elektryczną.*

- 2) Inspektor ds. zgodności otrzymał z Oddziału Spółki informację klasyfikowaną jako naruszenie Programu Zgodności, polegającą na zagubieniu przez pracownika jego legitymacji służbowej - utrata danych, których administratorem jest Spółka. Wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające z inspektorem ochrony danych osobowych. W ocenie Inspektora ds. zgodności przypadek ten nie klasyfikował się jako naruszenie Programu Zgodności.
- 3) według stanu wiedzy Inspektora ds. zgodności w roku 2022 nie stwierdzono więcej przypadków naruszenia postanowień Programu Zgodności,
- 4) zidentyfikowano 9 przypadków konfliktu interesów w Spółce, w wyniku których rozwiązano stosunki pracy z pięcioma pracownikami w trybie porozumienia stron,
- 5) nie otrzymano skarg i wniosków dotyczących Programu Zgodności,
- 6) stwierdzono wzrost świadomości pracowników dotyczący stosowania Programu Zgodności i jego przestrzegania w wyniku wdrażania w Spółce zmian.